

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Statoil Fuel & Retail AS
Postboks 1176 Sentrum
0107 OSLO

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 19.08.2011
Vår ref.: 2011/219 408
Deres ref.:
Saksbehandler: Lars Drolshammer, telefon: 33034822

Oversendelse av tillatelse til virksomhet ved Statoils Gangsåstank i Harstad

Klima- og forurensningsdirektoratet har ferdigbehandlet søknaden fra Statoil Fuel & Retail AS (Statoil) av 15.04.2011 og har besluttet å gi tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til Deres søknad av 15.04.2011 om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven ved Gangsåstank i Harstad. Tankanlegget eies av Statoil Fuel & Retail AS og AS Norske Shell i fellesskap med like andeler hver. Statoil driver anlegget på vegne av begge selskapene. Søknaden fra Statoil (heretter bedriften) ble kunngjort offentlig og lagt ut til offentlig innsyn 20.05.2011.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) gir med dette tillatelse til virksomheten ved Gangsåstank. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16. Klif har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelsen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved virksomheten sammenholdt med de fordeler og ulemper som denne for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har vi også lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke eventuelle utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Bedriften har bekreftet at den pr i dag ikke oppbevarer eller bruker noen av stoffene i vedlegg 1. Hvis bedriften senere benytter slike innsatsstoffer eller de skulle oppstå i bedriften, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom

dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3 flg. eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til Klifs hjemmeside www.klif.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling

Bakgrunn

Bedriften mottar, lagrer og leverer petroleumsprodukter fra fjellanlegg og anlegg i dagen fra Gangsåstank i Harstad kommune. Bedriften har en eksisterende utslippstillatelse fra Statens forurensningstilsyn (SFT – forløper for Klif) av 21.07.1978. Klif ba Statoil om å innsende oppdaterte opplysninger om anlegget, og disse ble mottatt 05.01.2011. Ut fra disse opplysningene varslet vi 31.01.2011 at virksomheten må ha en tillatelse etter forurensningsloven. Klif tok også initiativ til et møte som ble avholdt med bedriften 23.03.2011. Her ble søknadsprosessen gjennomgått og det ble klargjort hvilke ytterligere opplysninger Klif trenger for å utarbeide en tillatelse. Statoil søkte om slik tillatelse 15.04.2011 der de nødvendige opplysninger ble vedlagt.

Den gamle tillatelsen var hjemlet i lov om vern av vannforurensning av 26.06.70, §10. Forurensningsloven har senere erstattet denne loven. I tillegg til endret lovhjemmel, er det nødvendig med så omfattende endringer i eksisterende tillatelse at det anses å være behov for en ny tillatelse. Tillatelsen skal samtidig oppdateres og tilpasses dagens kunnskap og teknologi.

Ved vurdering av kravene som er stilt til bedriften, har vi bl.a. tatt utgangspunkt i bedriftens redegjørelser og aktuell kunnskap om resipienten. Det er stilt krav til utslipp til vann og luft samt støy og beredskap mot akutt forurensning. Vedtaket baseres på en helhetsvurdering av miljømessige, tekniske og økonomiske forhold ved virksomheten.

Beliggenhet

Bedriften mottar, lagrer og leverer petroleumsprodukter fra fjellhaller og tanker ved Gangsåsen i Harstad kommune. Til anlegget hører også kaianlegg og rørledninger mellom fjellhaller og kai/bilfyllplass samt renseanlegg for bensindamp. Anlegget har vært i drift siden 1978 og det er 300 - 500 skipsanløp (lossing/bunkring) og opptil 5000 tankbillastinger pr år. Maksimal gjennomstrømning av produkter i anlegget er oppgitt til 294 500 m³/år. Nærmeste bebyggelse er et boligområde som ligger ca 100 meter fra bedriften. Utslipp til sjøen av innlekket grunnvann og balansevann fra fjellhallene skjer via en oljeutskiller på 1 meters vanddyb. I tillegg slippes oppsamlet regnvann fra utearealer og kondensvann fra utendørs tanker ut gjennom egen oljeutskiller til sjø på ca 1 meters vanddyb.

Prosessforhold

Bedriften lagrer i dag bensin, diesel og parafin. Produkter tas inn på anlegget fra båt og sendes ut ved bunkring/lasting av skip og med tankbiler.

Noen av fjellhallene er konstruert og drives slik at vannbunnen er tilnærmet konstant og slik at væskeoverflaten vil variere i takt med den lagrede produktmengden. Når petroleumsprodukter tas ut, synker væsknivået og tilsvarende stiger væsknivået når produkter slippes inn. Grunnvann vil lekke inn i disse fjellhallene og dette pumpes ut via en oljeutskiller fordi noe produkt vil følge med vannet.

De resterende fjellhallene er konstruert med en fast væskeoverflate slik at fjellhallen alltid er full med et konstant væsknivå. Uttak av petroleumsprodukt fra disse medfører at en tilsvarende mengde sjøvann pumpes inn, motsatt vil det ved mottak av produkter pumpes et tilsvarende volum vann ut til sjøen. Noe oljeprodukt vil følge med dette balansevannet og med innlekket grunnvann slik at også vann fra disse fjellhallene ledes gjennom den samme oljeutskilleren før det slippes ut. Fjellhaller med fast væskeoverflate benyttes normalt for flyktige produkter som f.eks bensin for å redusere avdampingen.

Tankene ute på området blir regelmessig tømt for bunnvann (kondensvann) som også vil inneholde noe oljeprodukter. Sammen med oppsamlet regnvann fra områder med fast dekke ved tankbilfyllplassen, blir dette vannet ledet gjennom en egen oljeutskiller før det slippes til sjø.

Utslipp av bensindamp ved lasting/lossing gjenvinnes i et bensingjenvinningsanlegg. Bedriften har beregnet at utslippet fra dette anlegget er ca 17,25 kg/år. I de fjellhallene og i de tankene der væsknivået varierer, vil også noe petroleumsdamper luftes ut ved påfylling. Bedriften har ikke utført beregninger av dette utslippet og det er ikke forskriftskrav om gjenvinning av slike utslipp idag.

Miljøpåvirkning fra anlegget

Grunnforurensning

Grunnen under anlegget består av fjellgrunn med steinfylling. Bedriften vurderer selv miljøtilstanden i grunnen under anlegget til å være god. Det er ikke gjort nærmere undersøkelser eller analyser som underbygger er slik konklusjon.

På 1990-tallet skjedde et utslipp av diesel fra en tank i strandsonen. Det antas at det ikke er vesentlige rester etter dette utslippet i dag. I 2004 skjedde et større utslipp av bensin fra bensindampgjenvinningsanlegget. Utslippet gikk til steinfyllingen og det antas at all bensinen er fordampet. I tillegg har det vært enkelte mindre utslipp fra tankbilfylleplassen og på kai fra overfylling av båter.

Utslipp til vann

Bedriften vurderer selv miljøtilstanden i sjøen og sedimenter på sjøbunnen til å være god. Det er ikke gjort nærmere undersøkelser eller analyser som underbygger er slik konklusjon.

Bedriften har gjort en vurdering av sine utslipp i henhold til Klifs liste over prioriterte stoffer, se vedlegg 1 til tillatelsen. Bedriften bekrefter at ingen av de prioriterte stoffene på listen finnes på Gangsåstank.

Utslipp til luft

Virksomheten representerer en kilde til luftforurensning ved den direkte avluftningen fra fjellhallene. Avdamping av bensin ved lasting av tankbiler ledes gjennom eget renseanlegg. Videre er skipstrafikken til og fra bedriften også en kilde til luftforurensning. I fjor mottok bedriften en naboklage på vond lukt fra anlegget. Bedriften antar at dette skyldes utslipp av oksygenfattig vann fra fjellhallene. De vurderer tiltak for å redusere luktplagene på bakgrunn av denne klagen.

Støy

Selve anlegget med pumper og annet teknisk utstyr er i stor grad etablert inne i fjellet i Gangsåsen og støy fra disse installasjonene er lite sannsynlig. Støy kan komme fra de deler av virksomheten som er utenfor fjellhallene inkludert aktiviteter på kai og skip ved kai. I 2010 mottok bedriften en klage på støy fra anlegget. Bedriften opplyser at den har planer om å måle støyen fra virksomheten.

Uttalelser

Statoils søknad er lagt ut til offentlig innsyn ved Harstad kommune. Det er ved fristens utløp ikke mottatt noen uttalelser.

Klifs vurderinger og begrunnelse for fastsatte vilkår

Statens forurensningstilsyn (forløper for Klif) gav utslippstillatelse til virksomheten i 1978. Kravene reflekterer de miljøhensyn og den teknologi som var gjeldende den gang. Det ble satt krav til utslipp til vann, men ikke til utslipp til luft, støy eller beredskap.

Utslipp til vann

Kravet til maksimalt oljeinnhold i avløpsvannet i den gamle konsesjonen var 5 g/m^3 ved en maksimal vannutpumping på $200\,000 \text{ m}^3/\text{år}$. Oljeutskillerne har ikke gjennomgått vesentlige endringer siden de ble bygget bortsett fra at oljeutskilleren for utetankene har fått påmontert koalescensfilter. Det oppgis at oljeutskiller for utetankene har et maksimalt oljeinnhold i utslippet på 5 g/m^3 mens utslippet fra fjellhallene har en maksimal oljekonsentrasjon på $0,11 \text{ g/m}^3$.

Bedriften måler ikke utpumpet vannmengde, men har gjort en beregning av denne som viser at vannmengde er godt innenfor rammekravet nevnt ovenfor. Sammenholdt med

konsentrasjonsberegningene har bedriften kommet frem til et samlet oljeutslipp fra de to oljeutskillerne på ca 19 kg/år. Vi noterer at dette beregnede utslippet er vesentlig lavere enn grensen i den gamle konsesjonen som var på 1095 kg/år.

Vi noterer at oljeutslippet er fastsatt ut fra beregninger basert på en rekke forutsetninger der beregningene i liten grad støttes av målinger. Bedriften oppgir også at utslippsberegningene i seg selv er beheftet med usikkerheter. Vi finner at bedriften må kvalitets sikre anslagene for utslippsberegningene bedre. Det er derfor satt krav til målinger av både oljekonsentrasjon og utpumpet vannmengde.

Forurensningsforskriftens kapittel 36 som regulerer behandlingen av tillatelser etter forurensningsloven, bygger på et EU direktiv – Integrated Pollution Prevention and Control. Dette direktivet regulerer prosessindustriens miljøpåvirkning. I forbindelse med direktivet er det utarbeidet veiledninger som beskriver de beste tilgjengelige teknikker for ulike tema/operasjoner. En av disse veiledningene omfatter temaet lagring, herunder lagring i fjellhaller. Her er det satt krav til at avløpsvannet skal renses og hvilke metoder som regnes som relevante, men det er ikke satt bestemte grenseverdier for oljeinnhold i avløpsvannet. En annen veiledning under samme direktiv omfatter håndtering av utslipp av oljeholdig vann fra raffinerier basert på de beste tilgjengelige teknikker for slik virksomhet. Med dagens teknologi oppgis at oljeinnholdet i avløpsvannet her vil kunne være i størrelsesorden 0,05 – 1,5 mg/l som et månedsmiddel avhengig av type teknologi og driftsforhold.

Etter Klifs vurdering omfattes ikke Gangsåstank av dette direktivet eller dets implementering i norsk rett i forurensningsforskriften §36. Gangsåstank omfattes dermed heller ikke av direktivets veiledninger nevnt ovenfor, men de to veiledningene beskriver likevel status for dagens renseteknologi for tilsvarende virksomhet. Det vil etter vårt skjønn være rimelig at oljeutslipp fra Gangsåstanks fjellhaller ikke avviker vesentlig fra utslippene fra lagringen i fjellhaller i prosessindustrien eller fra prosessutslipp ved raffinerier som beskrevet i veiledningene.

Klima- og forurensningsdirektoratet vurderer det totale driftsutslippet av olje fra Gangsåstank til å være lite sett i forhold til de store volumer produkter som strømmer gjennom anlegget hvert år. Det antas at en ytterligere reduksjon av bedriftens utslipp fra dagens nivå, vil kreve overgang til annen teknologi som er vesentlig mer kostbar. Ut fra de foreliggende opplysningene finner Klif at krav til bedriftens driftsutslipp til sjø derfor må settes i tråd med det som oppnås i industrien for øvrig og slik at dette ikke krever overgang til vesentlig mer kostbar renseteknologi.

Dagens utslippspunkter for de to oljeutskillerne er i strandsonen og ca 1 meter under laveste vannstand. Dette er for nær land og på et for lite vanddyb til å sikre en god innblanding av utslippet i vannmassene. Klif setter derfor krav om å føre de to utslippsledningene lenger ut fra stranden og til et større vanddyb for å sikre god innblanding av avløpsvannet.

Utslipp til luft

Når tanker og fjellhaller med variabelt væsknivå fylles med produkt, vil den luft/oljedamp blandingen som finnes over væsknivået, fortrenkes ut i friluft. Lagringen av de flyktige produktene (bensin) skjer med en fast og forholdsvis liten væskeoverflate slik at dette vil avgir relativt lite damp til omgivelsene. De tyngre produktene avgir mindre damp enn bensin, men i

disse fjellhallene er væskeoverflaten større og det fortrenge luft/oljedamp volumet er dermed større. Bedriften har ikke oppgitt hvor mye bensin/oljedamp som fjellhallene og tankene ute på området "puster ut" pr år. Vi har derfor satt krav om at bedriften skal måle/beregne dette utslippet. Vi vil kunne stille ytterligere krav til reduksjon av luftutslipp når resultater av målingene/beregningene foreligger.

Statoil oppgir at de har mottatt naboklage på lukt fra anlegget. De antar at dette stammer fra utpumping av oksygenfetting balansevann fra fjellhallene. Bedriften er i gang med å finne løsninger på dette problemet. Det er Klifs oppfatning at bedriften må utrede og foreslå tiltak for å redusere eventuell luktplage for naboene.

Støy

Bedriften opplyser at den vil måle støyen fra anlegget i 2011. Klif vil peke på at bedriften i tillegg til støy fra eget anlegg (pumper, vifter etc) også må vurdere støy fra tankbiltrafikk inne på bedriftens område og støy fra skip ved kai. Nærmeste bolighus er bare 100 meter fra bedriften. Klif har derfor funnet det naturlig i stille krav til støy i tråd med retningslinjer som vi har utgitt.

Akutt forurensning - beredskap

Det fremgår av utslippssøknaden at bedriften håndterer store mengder petroleumsprodukter. Med de årsvolumer som er oppgitt, anses denne håndteringen å representere en risiko for omfattende skader på det ytre miljø ved tilfeller av akutt forurensning. Denne vurderingen er basert på stoffspesifikke egenskaper og de skader som på grunn av disse egenskapene og resipientforholdene kan oppstå ved akutt forurensning. Ifølge miljøsårbarhetsopplysninger for området (kartlegging med bruk av MOB-modellen) er det ingen høyt prioriterte miljøressurser i umiddelbar nærhet til virksomheten. I noe avstand fra Gangsåstank finnes imidlertid hekke- og myteplasser for sjøfugl, områder med sjøoter og strandenger som må beskyttes mot forurensning.

Klif har derfor funnet det riktig å stille nærmere krav til sikring av tankanlegget, herunder oppsamlingsarrangement for utetanker, og til bedriftens beredskap mot akutt forurensning.

Utkast til tillatelse ble oversendt bedriften 08.07.2011 for eventuelle kommentarer. Bedriften har ikke kommentert utkastet ved fristens utløp.

Storulykke

Bedriften omfattes av storulykkeforskriftens §9 og dens krav til sikkerhetsrapport, herunder sikrings- og beredskapstiltak. Vi har likevel funnet det nødvendig å stille beredskapskrav som er spesifikt utformet med hensyn til det ytre miljø, jf pkt 8 i tillatelsen. Det vil være naturlig at bedriften samordner sin ivaretagelse av storulykkeforskriftens og denne tillatelsens krav til miljørisikovurdering, beredskapsetablering og beredskapsplan. Det er også naturlig at bedriften tar hensyn til og samordner sine tiltak med eventuelt nabobedrifter i området.

Vannforskriften

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) trådte i kraft 01.01.2007. Med dette signaliseres en ny helhetlig og økosystembasert forvaltning av alt vann i Norge. Vannet skal forvaltes som en helhet fra fjell til fjord, dvs at det er de naturgitte grensene for nedbørfeltene og tilhørende kystområder som skal danne forvaltningsgrensene.

Overflatevann, grunnvann og kystvann skal ses i sammenheng. Landet er delt i vannregioner og for hver region blir det nå laget en forvaltningsplan.

Forvaltningsplanen for Nordland omfatter vannressursene i Nordland fylke, herunder Harstad kommune. Det er utpekt et vannområde som omfatter Harstad kommune, men det er ikke vedtatt noen forvaltningsplan for området. Dette forventes ikke å skje før i 2015. Det er derfor ingen konflikt mellom vannforskriftens målsettinger og krav og bedriftens tillatelse.

Naturmangfoldloven

Iht. naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av beslutningen hvordan prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen.

Det er tatt hensyn til naturmangfoldet ved vurderingen av mulige miljøulemper og ved den interesseavveiningen som vi ovenfor har foretatt etter forurensningsloven. Vi har tatt i betraktning utslipp av avløpsvann fra de to oljeutskillerne og det relativt beskjedne omfanget av dette, forholdene i havneområdet og fjorden samt utslippets mulige konsekvenser for livet i fjorden. Klif finner at saken er godt nok opplyst til å kunne vurdere mulige miljøulemper av avløpsvannet fra anlegget.

De vurderinger vi har gjort iht forurensningsloven og de krav som er stilt i tillatelsen ivaretar dermed hensynet til naturmangfoldlovens §7.

Konklusjon

Klima- og forurensningsdirektoratet finner at virksomheten ved Gangsåstank krever konsesjon etter forurensningsloven § 11, ref §16. Det er stilt krav til utslipp til vann og støy samt beredskap ved akutt forurensning. Vi har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frist for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvvisning til vilkår
Måleprogram for utpumpet vannmengde fra oljeutskillerne igangsettes	01.01.2012	Pkt 9.2
Måleprogram for oljekonsentrasjon i avløpsvannet igangsettes	01.01.2012	Pkt 9.2
Rapportere fra måling/beregning av totale utslipp av oljedamp til luft	01.03.2013	Pkt 9.2
Innsende utredning for tiltak mot lukt	31.12.2011	Pkt 9.2

Vedtak

Klima- og forurensningsdirektoratet gir Statoil Fuel & Retail AS tillatelse til mottak, lagring og utsendelse av petroleumsprodukter ved Gangsåstank i Harstad på visse vilkår. Tillatelsen

med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16.

Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av søknader om ny tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning. Bedriften er plassert i gebyrklasse 4. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 19600 for Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av søknaden, jf forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.04 kapittel 39-4. Vi vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klif.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Klif eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Klif. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Klif også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Harald Sørby (e.f.)
Seksjonsleder

Lars Drolshammer
Sjefingeniør

Vedlegg: Tillatelse til virksomhet med vilkår

Kopi til: Harstad kommune, postmottak, 9479 Harstad
Fylkesmannen i Troms, postboks 6105, 9291 Tromsø

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Gangsåstank

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 15.04.2011 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene fremgår på side 9 til og med side 17.

Denne tillatelsen erstatter tillatelse 21.07.78 samt beredskapskrav 06.04.1993 og 14.03.1997. Tillatelsen gjelder fra dags dato. Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Klif endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Klif en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Klif kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Statoil Fuel & Retail AS
Beliggenhet/gateadresse	Gangsåstank, Mercurveien 88, 9408 Harstad
Postadresse	Postboks 1176 Sentrum
Kommune og fylke	0107 Oslo
Org. nummer (bedrift)	914 766 451
NACE-nummer og bransje	63.12 Lagring
NOCE-nummer	
Kategori for virksomheten ¹	4

Klifs referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2011/219	1901.0132.01	4

Tillatelse gitt: 19.08.2011	Endringsnummer: 0	Sist endret: -
Harald Sørby Seksjonsleder	Lars Drolshammer Sjefingeniør	

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Klima- og forurensningsdirektoratets arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Lagringsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak, lagring og videresendelse av petroleumsprodukter. Tillatelsen er basert på et mottak av ca 300 000 m³ petroleumsprodukter pr. år. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft, vann og grunnen, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Klif om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 8.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Alt utslipp av forurenset vann fra lagersisterner, tanker og overflatevann fra bilfyllplass skal ledes gjennom oljeutskiller. Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Konsentrasjons Grense	Langtidsgrense	
Petroleumsprodukter	Fjellhaller, lagertanker, overflatevann fra bilfyllplass	1,5 mg/l måles ved utløp oljeutskiller	50 kg/år (ved utpumpet vannmengde 200 000 m ³ /år)	Dags dato

Avrenning av overflatevann som ikke har forurensninger, skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder, oppsamlingsbassenger eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i pkt. 3.1 overholdes.

3.3. Utslippssted for avløp

Avløpsledningen fra hver av oljeutskillerne skal føres ut i sjøen minst 30 m fra land og til 20 m dyp. Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand.

Bedriften må sørge for godkjenning etter havneloven hvis dette er nødvendig.

3.4. Kjølevann

Eventuelt kjølevann skal føres ut i fjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og skal ikke medføre temperaturendringer av betydning i resipienten.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3.5. Sanitæravløpsvann

Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

3.6. Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft

Diffuse utslipp fra fjellhaller og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet. Spesielt skal det sikres at lagringen av petroleumsprodukter i fjellhaller under havnivå ikke kan medføre utslipp til grunn eller grunnvann. Det må herunder sikres at vann ikke kan trenge inn i fjellhallene ukontrollert.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor kaiene, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁴

6. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn-/helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

⁴ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter fra skip og bil. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

7. Avfall

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Bedriften skal vurdere og rangere resultatene fra miljørisikoanalysen. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader så vel inne på bedriftens område som utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tanker større enn 10 m³ som inneholder oljeprodukter eller andre miljøfarlige kjemikalier, skal ha oppsamlingsarrangement som kan ivareta hele tankens volum. Det skal også etableres tilstrekkelige tiltak for å forebygge at sjøvann trenger inn i fjellhallene ukontrollert. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en nødvendig beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan.

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

- etterprøvbare mål
- definerte fare- og ulykkessituasjoner (uhellsscenarier)
- rutiner for tiltak dersom fare- og ulykkessituasjoner inntreffer
- dimensjonering av personell og deres kompetanse, personlig verneutstyr, innsatsmateriell og responstid
- beskrivelse av beredskapssamarbeid med eksterne parter
- beskrivelse av øvelsesopplegg

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år. Øvelsen skal legges opp i forhold til de fastsatte mål for beredskapen.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁶. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Klif i slike tilfeller.

8.5. Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Klif. Rapportering skal skje i henhold til Klifs veiledning til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

Klif forutsetter at bedriften kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

9. Måling og beregning av utslipp, rapportering til Klif

9.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Klifs veiledning til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetagingsmetode, utvalgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes. Det skal tas representative prøver av utslipp av avløpsvann fra oljeutskillere minst to ganger pr år i perioder med antatt høyest oljeutslipp.

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og senere revisjoner av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaging og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Klif kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaging og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

9.2. Utredninger

- Bedriften skal etablere en representativ måling av mengde balansevann fra fjellhaller med variabel vannbunn, innlekket vann til alle fjellhallene, kondensvann fra drenering av utetanker (bunnvann) samt overflatevann fra tankbilfylleplass. Målingene skal igangsettes senest 01.01.2012 og skal rapporteres for hvert kalenderår.

- Bedriften skal måle oljekonsentrasjon i utslippene til sjø. Måleprogrammet skal igangsettes senest 01.01.2012 og skal rapporteres for hvert kalenderår.

- Bedriften skal måle og/eller beregne det totale årlige utslippet av petroleumsprodukter til luft fra fjellhaller, tanker ute på området og fra bensingjenvinningsanlegget for 2012. Resultatene skal rapporteres sammen med årsrapporteringen for 2012.

- Bedriften skal utrede og foreslå tiltak for å redusere luktplage for naboene som følge av bedriftens aktiviteter. Utredningen med forslag til tiltak og plan for gjennomføring skal sendes Klif innen 31.12.2011.

9.3. Rapportering til Klif

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata og beredskap fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Klifs veiledning til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Klif angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

10. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Klif på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

11. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Klif senest 1 måned etter eierskiftet.

12. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Klif.

Klif kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Klif kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁷. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Klif innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Klif i god tid før start er planlagt.

13. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁷ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Triklloreten	TRI
Muskylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylytinn	TFT, TPT